

Nr 167.

Av fröken **Hesselgren**, *angående avlöningsförbättring för vaktfruar vid fångvården.*

Genom kungl. kungörelsen den 6 juni 1925 angående ändrad lydelse i vissa delar av avlöningsreglementet den 22 juni 1921 för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk tillhörande den civila statsförvaltningen har i enlighet med av 1925 års riksdag fattat beslut bland annat föreskrivits, att vaktfruarna vid fångvården och statens tvångsarbetsanstalter skola avlönas enligt 1:a lönegraden avdelning B uti den i 9 § omförmälda kungl. kungörelsen fastställda löneplanen.

Denna placering har bland fångvårdspersonalen åstadkommit överraskning och missmod. Utan tvivel har också det tunga och ansvarsfulla arbete dessa befattningshavare ha att utföra i statens tjänst betydligt undervärderats.

Den tjänst vaktfruarna ha sig ålagd, att tillse och leda vilsegångna människor, fordrar till mogen ålder komma, sansade och omdömesbegåvade kvinnor, men i trots härav hava de placerats lägst på löneskalan bland ordinarie befattningshavare i statens tjänst.

Vaktfruarna vid det för kvinnor avsedda centralfängelset i Växjö och statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona ha, om man bortser från den större personliga fysiska styrka det i de flesta fall erfordras för att upprätthålla ordningen vid de för män avsedda än vid de för kvinnor avsedda anstalterna, att utföra samma tjänst som de manliga tjänstemännen vid för män avsedda interneringsanstalterna, och vilka tjänstemän vid senaste löne regleringen placerats i 6:te lönegraden. Detta har beträffande fångvården av fångvårdsstyrelsen framhållits i yttrande år 1924 till Konungen angående förslag till ordnandet av de kvinnliga befattningshavarnas avlöning.

Beträffande vaktfruarna vid landets övriga fängelser är tjänstgöringen, ehuru måhända rent kvantitativt sett icke fullt jämförbar med förhållandena vid de båda förstnämnda anstalterna, ur kvalitativ synpunkt i de flesta fall minst lika krävande. Förutom den vanliga vakttjänstgöringen ha vaktfruarna vid de mindre fängelserna i regel sig ålagt att biträda läkaren vid anstalten med sjukvården jämväl beträffande de manliga fångarna samt handha vården om fängelsets medikamentsförråd och sjukvårdsattiraljer, att utföra ofta långa och med stort ansvar förenade fångtransporter samt att i

vissa fall förestå mattillredningen för fångpersonalen. Dessutom äro dessa befattningshavare i regel skyldiga att bebo dem inom fängelsemurarna anvisad bostad, till vilken de vanligtvis icke ens tillåtas inneha portnyckel, utan äro skyldiga att anpassa sitt ut- och ingående så, att den tjänstgörande portvakten icke onödigtvis besväras. Förutom dem tilldelad ledighet, i regel varannan sön- och helgdag samt en halv söckendag i veckan, äro de skyldiga att såväl dag som natt vid inträffande behov alltid vara till handa. Någon begränsad arbetstid för dessa tjänsteutövare är på grund av tjänstens säregna art mycket svår att åstadkomma och skulle, om den genomfördes till likställighet med övriga befattningshavare, förorsaka staten stora utgifter.

Det torde vara lätt att inse, att denna tjänst med den så gott som ständiga vistelsen inom fängelsemurarna i längden bliver tung och tröttande.

Slutligen må anföras, att, innan stadigvarande anställning såsom vaktfru erhålles, dessa i regel under flera år måste stå till förfogande vid förekommande behov och få uppehålla sig med endast tillfälliga kortare förordnanden, samt att, innan ordinarie anställning erhålles, erfordras att ha med godkända betyg genomgått föreskriven provkurs.

På grund av det ringa antal första vaktfruar som finnas, äro befordringsmöjligheter för vaktfruarna så gott som uteslutna.

På grund av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen ville besluta, att vaktfruarna vid fångvården måtte erhålla avlöning enligt 3:e lönegraden avdelning B av den i 9 § av kungl. kungörelsen den 6 juni 1925 fastställda löneplanen för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk tillhörande den civila statsförvaltningen, samt att anslaget till fångvårdsstaten under andra huvudtiteln höjes med 10,000 kronor.

Stockholm den 22 januari 1926.

Kerstin Hesselgren.
